

ОТЧЕТ
ЗА
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА ЗАКРИЛА НА
ДЕТЕТО 2024г.

Приет с Решение № 192 / 28.03.2025 г. по
Протокол № 18 на ОбС – Гурково

На основание чл.21, ал.1, т.12, във връзка с ал.2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, във връзка с чл.21, ал.1, т. 1 от Закона за закрила на детето, Общински съвет – Гурково и Кмета на Община Гурково е създадена Комисия за детето, която е консултативен орган към общината и разработва Общинска програма за закрила на детето, съобразно потребностите на децата и техните семейства.

Осъществява сътрудничество и координация и подпомага обмена на информация между компетентните органи и юридически лица при осъществяване на дейностите по закрила на детето на общинско ниво.

В състава на комисията са включени представители на Общинска администрация, Регионално управление на образованието, Дирекция „Социално подпомагане”, МКБППМН.

Общинската програма за закрила на детето за 2024г. е разработена съобразно Конвенцията за правата на детето на ООН и Националната програма за закрила на детето.

Настоящият отчет е изготвен във връзка с изпълнението на приоритетите и дейностите в Общинската програма за закрила на детето за 2024 г. по следните основни направления:

I.Намаляване на детската бедност и създаване на условия за социално включване на децата.

II.Осигуряване на равен достъп до качествена предучилищна подготовка и училищно образование на всички деца.

III.Подобряване здравето на децата.

IV.Защита на децата от всякакви форми на злоупотреба, насилие и експлоатация. Правораздавателната съдебна система в услуга на детето.

V.Отдых, свободно време и развитие на способностите на детето.

VI.Подобряване взаимодействието между институциите, отговорни за дейностите по закрила на детето

Приоритетна област I: Намаляване на детската бедност и създаване на условия за социално включване на децата –политики за подкрепа на детето в семейството.

Политиката на Община Гурково по отношение ограничаване на бедността и социалното изключване е подкрепа за децата и семействата чрез дейности, насочени към:

- Предприемане на мерки за осигуряване на семейна среда за всяко дете, както в биологичното семейство, така и в рамките на приемната грижа;
- Развитие на интегрирани услуги за деца и семейства;
- Подобряване на междуинституционалното сътрудничество в системата за закрила на детето на територията на община Гурково;

В Община Гурково все още няма функциониращи социални услуги за деца, което затруднява работата на ОЗД гр. Гурково. Към 31.12.2024 г. са насочени едва 5 семейства за ползване на услуга.

Към 31.12.2024 г. в Община Гурково няма приемни семейства.

В качеството си на държавен орган по закрила на детето, основна част от работата с деца на територията на община град Гурково осъществява Дирекция

”Социално подпомагане”/ДСП/, чиито представители участват в работата на Комисията за детето.

За отчетния период на 2024 г. в ДСП/ОЗД – Гурково са постъпили 41 сигнала за деца в риск. По всички сигнали са извършени проверки. За 39 от тях е установен риск и са отворени нови случаи. Други от сигналите са изпратени по компетентност до други органи. По всички случаи на деца ДСП/ОЗД си партнира успешно със специалисти от доставчиците на социални услуги, системата на здравеопазване, образователни структури, полицията, съда, прокуратурата и Община Гурково.

Работи се по случаи на деца с тежки увреждания, деца от семейства с висок социален риск, деца с един родител, многодетни семейства с нисък родителски капацитет, случаи на деца с риск от отпадане от образователната система, случаи на деца с проблемно поведение и девиантни прояви, непълнолетни бременни и майки, и родените от тях деца, случаи на деца преживели насилие, случаи на деца настанени в семейства на близки и роднини, проучване и оценяване на кандидат – осиновители.

На територията на Община Гурково няма работещ Център за настаняване от семеен тип за деца без или с един родител.

Преобладаващата част от сигналите изискват спешно събиране на информация, както и бърза компетентна намеса с цел свеждане до минимум рисковете за детето и семейството, както и превенция на настаняването извън семейството и мерки за реинтеграция. Случаите по превенция и реинтеграция често се характеризират с динамика на семейните взаимоотношения, което изисква гъвкава психо-социална работа и подкрепа чрез насочване към социални услуги в общността и оказване на финансова помощ.

Ежемесечно социалните работници от ДСП/ОЗД посещават децата, настанени в семейства на близки и роднини, осъществяват контакти с родителите им, с цел стимулиране на връзката помежду им.

Независимо дали планирано или извънредно, социални работници от ДСП/ОЗД участват в мултидисциплинарни работни срещи със специалисти от социалните услуги за планиране и преглед на съвместната работа по случаите на деца и семейства.

В ДСП се предоставя на клиентите актуална и подробна информация за доставчиците на социални услуги ЦНСТ гр. Мъглиж и ЦОП гр. Казанлък за деца и семейства. Информационните материали се предоставят по инициатива на доставчиците на услуги. Клиентите подробно се информират за реда и условията за ползването им, насърчават се да правят информиран избор и да участват активно в работата на специалистите. Още веднъж апелирам, че липсата на социални услуги в общината затруднява работата на ОЗД гр. Гурково.

През 2024г. общия брой на децата с предприета мярка за закрила съгл. чл.26 от Закона за закрила на детето, отглеждани в семействата на роднини и близки е 18 деца. За посрещане на техните ежемесечни разходи, съгласно чл.49 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето, същите се подпомагат с месечни помощи.

През 2024г. се дават 11 месечни помощи по чл.49 от ППЗЗД за отглеждане на деца, настанени в семейства на близки и роднини, както и 1 месечна добавки по чл.51 от ППЗЗД за деца с увреждане.

През 2024г. ДСП/ОЗД Гурково е взела участие в 36 съдебни производства, засягащи права и интереси на деца.

За адекватно прилагане на международното и вътрешното законодателство в областта на закрила на детето и по-специално в административните и съдебни

производства, при които се засягат права и интереси на деца, специалистите от ОЗД са участвали в обучителни семинари, съвместно с представители на институции, имащи отношение към грижата и благосъстоянието на децата.

Обученията и семинарите се провеждат чрез разглеждане на отделни казуси от практиката с фокус върху тенденции, развитие, законодателни промени и взаимодействие на местно ниво между органите за закрила.

Приоритетна област II: Осигуряване на равен достъп до качествена предучилищна подготовка и училищно образование на всички деца.

Приоритет в осъществяването от Община Гурково дейности в областта на предучилищното и училищното образование е постигането на достъпно, устойчиво и конкурентно образование и възпитание на децата и учениците.

През отчетния период са осигурени условия за модерно, качествено образование и възпитание на децата и учениците чрез насърчаване на техните интереси и заложи за достигане на европейските стандарти чрез устойчиво развитие на:

- мрежата от детски градини, училища и извънучилищни учредения;
- на управленската дейност по обхвата и привличането на децата в групите за предучилищна подготовка и на учениците в училище;
- на автономни детски градини и училища чрез усъвършенстване на системата на делегираните бюджети;
- на координацията и взаимодействието между правителствените и неправителствените организации, работещи по проблемите на младите хора;
- на актуални профили, професии и специалности, съобразени с изискванията на младите хора за получаване на образование и с пазара на труда.

През учебната 2023/2024 година общинската образователна система обхваща 1 детска градина в гр. Гурково с един филиал в с. Паничерево, 1 средно училище и 1 основно училище.

Ежегодно, до края на м. януари, детските градини получават списък за подлежащите на задължително предучилищно образование, а всяко училище - списък с подлежащите на задължително обучение в първи клас ученици. Приемът на ученици в училищата се регулира посредством съгласуван от Кмета на Общината План за прием на ученици след завършено основно образование.

Учебниците и учебните помагала за безвъзмездно ползване от децата и учениците до седми клас включително са заявени и доставени в определения срок. Договорите за доставка на учебниците и учебните помагала са сключени с издателствата, съгласно изискванията на ЗОП.

През учебната 2023/2024 година, за създаване на условия за личностно развитие на учениците, развитие на техните творчески способности, преодоляване на трудностите при усвояване на учебния материал и осигуряване на допълнително обучение за децата, чийто майчин език е различен от българския, училищата и детските градини участват в Национални програми, като:

В детските градини и училищата са сформирани екипи за комплексна педагогическа оценка на деца със специални образователни потребности. Активно се прилагат мерки за осигуряване на приобщаващото образование на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование, като в предоставянето на подкрепата за личностно развитие се включват и специализираните институции.

През 2024 г. продължи работата по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на децата и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Продължи поддържането на базата данни в Информационната система за реализация на Механизма /ИСРМ/, както и изпълнението на разпоредбите на чл. 347 от Закона за предучилищното и училищно образование. Екипите реализираха дейности по обхващане в образователната система на идентифицирани деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, необхванати в образователната система, по идентифициране на ученици в задължителна училищна възраст, отпаднали от училище, както и на деца и ученици в риск от отпадане.

Регионално управление на образованието Стара Загора координира и оказва методическа подкрепа и контролира дейностите на училищата и детските градини за осъществяване на обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците.

Детските градини и училищата на територията на община Гурково предоставят допълнителна подкрепа за личностно развитие въз основа на оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците в риск, децата и учениците със специални образователни потребности, с хронични заболявания и изявени дарби съгласно чл. 187 ал. 2 от ЗПУО. За ефективно изпълнение на ключовия период на преход от ЗПУО към Наредбата за приобщаващото образование.

ЕПЛР /екипи за подкрепа за личностно развитие/ се определят със заповед на директора от съответната образователна институция за дете или ученик със СОП/ специални образователни потребности/ и изпълняват своите задължения в съответствие с Раздел III „Екип за подкрепа за личностно развитие на детето или ученика“ от Наредбата за приобщаващо образование. В състава на ЕПЛР участват психолог и/или педагогически съветник, логопед, ресурсен учител/специален педагог, както и други специалисти според индивидуалните потребности на детето или ученика. Екипите се ръководят от определения със заповедта на директора специалист от ЕПЛР.

В работата на ЕПЛР на детето или ученика участва родителят, а при необходимост и представител от съответния регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование. За всяко заседание се води протокол.

В началото на всяка учебна година директорите на детските градини и училищата с писмо до директора на РЦПППО /Регионален център за предоставяне на подкрепа на процеса на приобщаващото образование/– Стара Загора изискват необходимите специалисти за определяне на ЕПЛР за всяко дете/ ученик със СОП съгласно чл. 188 ал. 3 от ЗПУО.

На територията на община Гурково се осигурява допълнителна подкрепа на децата и учениците със специални образователни потребности, които са включени в групи за ресурсно подпомагане. За учениците с хронични заболявания и изявени дарби се изготвят индивидуални учебни планове и програми. Предстои обучение на педагогическите специалисти да изготвят оценка на образователните потребности за децата и учениците в риск. Ролята на оценката е да осигури холистичен подход и мобилизира ресурсите на социалната, образователната и здравната системи с цел навременната им и координирана намеса при забелязани затруднения в развитието на дете в риск.

III. Подобряване здравето на децата.

През 2024 г. училищното и детското здравеопазване в Община Гурково продължи да се осигурява чрез 4 здравни кабинета - 2 в детската градина и 2 в училищата.

През 2024 г. Първичен здравен център продължи да работи и обслужва деца и семейства, предимно от ромски произход. Дейността на здравния център цели увеличаване на здравната култура на ромското население, улесняване достъпа му до здравни услуги и други институции, както и подпомагане процеса на интеграция на ромите сред българското общество. Отчитаме дейността на здравните медиатори през изминалата година с цел проследяване ефективността на работата им чрез количествено сравнение на основни функционални характеристики, отнасящи се до следните групи дейности:

- Съдействие при осъществяване на планови имунизации;
- Съдействие при осъществяване на профилактични прегледи;
- Разрешаване на казуси от здравен характер;
- Разрешаване на казуси от социален характер;
- Осъществяване на здравно-информативни мероприятия за превенция на различни заболявания;
- Дейности в областта на семейното планиране и репродуктивно здраве;

От съществено значение в дейността на здравните медиатори са услугите, свързани с профилактиката.

Въпреки постигнатите резултати, е необходимо да продължи работата по следните направления:

- Повишаване на половата и сексуална култура с цел ограничаване ражданията на деца от малолетни момичета
- Повишаване на здравната култура на ромското население с оглед поширокото му обхващане по отношение на детските консултации, имунизациите и профилактичните прегледи.

Нужна е дългосрочна превантивно-спортна програма, чиято цел да бъде:

- създаване на условия и възможности за участие на деца в безплатни спортни занимания в свободното им време, с оглед подобряване на тяхното здраве и физическа дееспособност и превенция на рисковото поведение;
- Да се структурира и осмисля правилно свободното време на учениците, изграждане на добро възпитание, чрез спорт и неутрализиране на отрицателното влияние на улицата;
- Използване възможностите на спорта като превенция срещу нетолерантността, насилието, агресията и употребата на цигари, алкохол и наркотици.

По повод превенцията за употреба на наркотични вещества в училищна.

Повишаване информираността на родителите и училищните специалисти по отношение на видовете наркотични вещества и тяхното въздействие.

- Промяна в нагласите за собственото здраве на учениците и развиване на социални умения.

- Дългосрочна цел - предотвратяване на употребата на психоактивни вещества.

Неизменна обща цел на всяка програма за обучение чрез връстници е да развие определено препоръчително поведение или да промени рисковото поведение на дадена целева група.

Придобиване на знания:

- за различните видове наркотици;
- за рисковете, въздействията и последиците от употребата на различните психоактивни вещества – цигари, алкохол, лекарства, наркотици и тяхното комбиниране; спецификата на създаване на зависимост при различните психоактивни вещества;
- за нормативната/законовата база във връзка с употребата и разпространението на психоактивните вещества;

Младите хора да упражнят уменията си за аргументация и за критично мислене, за анализ на ситуации, свързани с рисково поведение;

Учениците да упражнят умения за разрешаване на конфликти и стресови ситуации;

Учениците да упражнят умения за устояване на групов натиск и вземане на решения в ситуации, свързани с употреба на наркотични вещества;

Да се формира толерантно отношение към зависимите от наркотици. Да се осъзнае факта, че зависимите са болни хора, които се нуждаят от лечение и от подкрепата на обществото;

Формиране на умения за мотивиране и насочване на нуждаещи се ученици към програми за индикативна превенция или индивидуално консултиране;

Формиране на позитивно и отговорно отношение към личното здраве и здравословния начин на живот;

Повишаване информираността на родителите по отношение на видовете психоактивни вещества и тяхното въздействие. Работа в група. Запознаване с поведението на юношите, спецификите на тази възраст.

IV. Защита на децата от всякакви форми на злоупотреба, насилие и експлоатация. Правораздавателната съдебна система в услуга на детето.

Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни при Община Гурково непрекъснато осъществява съвместни дейности с училища и детски градини в подкрепа на деца с рисково поведение и жертви на насилие с цел превенция на противообществените прояви. При констатиране на противообществена проява се образува възпитателно дело, по което МКБППМН налага наказателни мерки. През 2024 г. са разгледани общо 24 възпитателни дела и са наложени общо 24 възпитателни мерки. Подкрепа за децата и техните семейства се оказва от психолог и обществени възпитатели към МКБППМН.

Във всяка образователна институция се провеждат редица инициативи за превенция и справяне с кибертормоза, в които се включват училищната общност, децата и учениците, учителите, родителите и обществеността. Учители, психолози, педагогически съветници и др. специалисти се стараят да помагат на децата да се ориентират в огромния обем информация в интернет мрежата, като им подсказват кои са достоверните източници на информация в тяхната област на знание. Творческият стремеж на децата се насочва в положителна посока, като се обявяват състезания за снимка, рисунка, видеоклип на подходящи теми, насърчават се да създават учебни материали за класа. Децата се обучават да спазват определени правила за безопасност и поведение в Интернет, които да предотвратят рисковете за тях и евентуалните им идеи за създаване на неподходящо съдържание. На родителските срещи също се засяга темата за кибертормоза, препоръчва се на родителите да знаят кои сайтове посещава детето и с кого води кореспонденция. МКБППМН, с подкрепата на Училищните комисии по превенция, училищните психолози, педагогическите съветници, ресурсните учители и класните ръководители ежегодно провеждат обучения за превенция на

кибертормоза при деца и подрастващи в училищата в община Гурково. Целта на тези обучения е да се помогне на децата от различни възрасти да се предпазват от многобройните рискове и опасности, когато са в интернет.

V. Отдых, свободно време и развитие на способностите на детето.

През 2024 г. продължават да се поддържат и развиват различни извънкласни форми, кръжоци, клубове по интереси и школи за развитие уменията на талантиви млади хора в областта на изкуствата, науката, спорта и информационните технологии.

На територията на община Гурково функционира и осъществяват дейност по съхраняване, опазване и развитие на местния фолклор, традиции и обичаи.

Читалищата заемат съществено място в обществения и културен живот в общината. Посредством дейността на читалищата се работи за развитие и обогатяване на културния живот, за утвърждаване на националното самосъзнание и съхраняване на богатството на местната и етническа култура. Основната дейност, която се развива в читалищата на територията на община Гурково е библиотечно-информационна. Като част от работата по програма „Глобални библиотеки - България“ читалищата в общината се стремят към ежегодно обновяване на библиотечния си фонд, с цел реализиране на достъп до многобройни и разнообразни сфери на познание и иновации. Читалищата в община Гурково са средища за художествено-творческа дейност, изразяваща се в развитие на любителското и самодейно творчество. Читалищата участват активно и в културния календар на Община Гурково и развиват дейности свързани с честване на национални празници и годишнини, пресъздаване на български обичаи, почитане на бележити българи, организиране на изложби, открити уроци и празници.

В свободното си време децата имат възможност да спортуват в клубове по борба, и футбол, както и в добре оборудвана фитнес-залата, която се посещава ежедневно от малки и големи.

VI. Подобряване взаимодействието между институциите, отговорни за дейностите по закрила на детето

Във връзка с разписаните Координационен механизъм за сътрудничество и координиране на работата на структурите на местно ниво за подкрепа на деца, жертви на насилие или в потенциален риск от насилие и при кризисна интервенция и Координационен механизъм за взаимодействие на заинтересованите институции при работа в случай на деца в риск от ХИВ, хепатит С, хепатит В и сексуално предавани инфекции, през 2024 г. работата на мултидисциплинарните екипи е насочена към обединяване на ресурсите и усилията на всички участници за осигуряване на ефективна система за взаимодействие при работа в случай на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и в случаите, при които е необходима кризисна интервенция, с оглед гарантиране спазването на правата на децата; постигане на съгласие по всички цели и аспекти на работата в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и в случаите, при които е необходима кризисна интервенция, с оглед гарантиране спазването на правата на децата.

През 2024 г. са проведени две екипни срещи на мултидисциплинарния екип за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция.

Компетентен орган да разглежда възпитателни дела за противообществени прояви, извършени от малолетни и непълнолетни и престъпления, извършени от непълнолетни, освободени от наказателна отговорност по чл. 61 от НК, е Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните /МКБППМН/ .

Възпитателните дела се разглеждат от състава, определен за всяко дело със Заповед на Председателя на МКБППМН. Състава по делото включва правоспособен юрист, двама членове на МКБППМН, протоколчик и член на МКБППМН /обществен възпитател/, който не е член по състава на възпитателното дело за изработване на доклада по чл. 16, ал. 4, т. 2 от ЗБППМН, определен за всеки отделен случай.

През 2024 г. има постъпили 24 преписки до МК.

Извършените противообществени прояви се изразяват в кражби на чужди движими вещи и увреждания, хулиганска проява.

Не се наблюдават проблеми при образуването и разглеждането на възпитателни дела. Дейността на Комисията се подпомага непрекъснато от инспектори ДПС при издирване и явяване на деца и родители на възпитателните дела. Своевременно се уведомяват деца и родители за насрочените възпитателни дела. Предоставят се материалите по делата на доверени представители или адвокати, ангажирани като защитници по делото. Преди разглеждането на възпитателните дела, МКБППМН събира допълнителна информация относно семейна среда, здравословно състояние, семейни отношения, приятелски кръг и други данни за извършителя /от ОЗД, училище и др./ с цел мерките, които ще се наложат на лицето да бъдат максимално ефективни.

Не са допуснати нарушения при процедурите за образуване, разглеждане на възпитателни дела и налагане на възпитателни мерки. В комисията не са постъпвали предписания от съда и прокуратурата за допуснати нарушения. Ежемесечно МКБППМН изпраща в прокуратурата график за организиране и провеждане на възпитателни дела.

По време на ваканциите определени от МОН корекционно -възпитателните институции искат нашето становище за пускането на децата в домашен отпусък.

Всички наложени възпитателни мерки се контролират от МКБППМН. Целта на възпитателните дела е децата и техните родители да осъзнаят същността на извършеното деяние и да настъпят положителни промени в поведението на детето.

В сравнение с други години през 2024 г. се наблюдава повишаване на възпитателните дела.

Сравнителна таблица за разглежданите възпитателни дела по чл.13 от ЗБППМН 2021-2024 година

Показатели	2021	2022	2023	2024
Брой възпитателни дела	8	4	6	24

Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните /МКБППМН/ съвместно с детска педагогическа стая /ДПС/ и органите на образованието организира и координира социално-превантивната дейност на територията на Общината, разработва програми за ограничаване действието на криминогенните фактори и работи съвместно с органите, имащи отношение към закрилата и защитата на малолетни и непълнолетни. Организирането и координирането

на социално-превантивната дейност и предотвратяването и ограничаването на действието на криминогенните фактори са основни функции и задачи на МКБППМН, регламентирани в ЗБППМН.

В това направление през изминалата година продължи взаимодействието между комисията и училищата. При организиране на различни програми и инициативи на МКБППМН, директорите на училищата съдействат за тяхното изпълнение и популяризиране сред учениците, а при подаване на заявки Местната комисия организира срещи и беседи по различни проблеми, свързани с противообществените прояви при подрастващите. Училищните комисии подпомагат работата на комисията и съдействат за установяване на деца в риск или превенция на асоциалното поведение чрез своевременно сигнализиране и вземане на мерки на училищно ниво.

МКБППМН подпомага работата на УКБППМН при разработване на годишните планове, организиране на работни срещи с преподаватели и педагози, оказване на конкретна професионална помощ по отношение на деца с асоциално поведение, организиране на съвместни мероприятия и възпитателни дела по предложение на училищните ръководства.

През 2024 г. Община Гурково продължава работата си по приетият междуинституционален механизъм за обхващане и задържане на децата в училище /Постановление №100 от 08.06.2018 г. на Министерския съвет, изм. и доп. ПМС №254/14.10.2019 година/. В Община Гурково има създаден екип за изпълнение на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

Изводите, които правят работещите в системата по превенция на противообществените прояви и престъпления сред подрастващите е, че най-важното е превантивната работа, която трябва да се осъществява с малолетните и непълнолетните.

ИЗГОТВИЛИ:

1. Ивелина Тенева – младши експерт „Социални, младежки и спортни дейности“:
.....
2. Миглена Филипова – Отдел „Закрила на детето“ ДСП - Гурково:.....

Списък със съкращения:

ДСП/ОЗД Гурково – Дирекция „Социално подпомагане“/Отдел „Закрила на детето“

ЦНСТ – Център за настаняване от семеен тип

ЦОП – Център за обществена подкрепа

ЕПЛР - Екипи за подкрепа за личностно развитие